

MOCIÓ QUE PRESENTA LA CANDIDATURA D'UNITAT POPULAR DE REUS (CUP) PER UNA POLÍTICA DE SEGUIMENT, ASSESSORAMENT I SUPORT AL DRET A L'HABITATGE FRONT ALS DESNONAMENTS

DAVID VIDAL CABALLÉ, regidor i portaveu del grup municipal de la Candidatura d'Unitat Popular de Reus (CUP), presenta la següent moció.

EXPOSA:

La situació de crisi econòmica va començar per l'esclat de la bombolla immobiliària per passar a instal·lar-se a quasi tots els àmbits de la vida econòmica i social. Abans de 2008 els bancs finançaven fins al 100% i més de la compra de vivendes, sense mirar gaire la capacitat econòmica real i amb projecció de futur de les famílies per retornar les hipoteques. Els mateixos bancs taxaven el valor dels immobles ben a l'alça, en base a paràmetres purament especulatius i basats amb l'espiral inflacionista del sector, molt per sobre del cost real. Les condicions eren tals, que molta gent amb necessitat d'habitatge va veure l'ocasió de satisfer aquest dret fonamental de la persona: el dret d'accés a l'habitatge. Ocasí que ofería en la compra de l'habitatge majors facilitats i més baix cost que en el seu lloguer.

Punxada la bombolla, el marc legal que acompanya el tràgic procés de correcció d'aquesta situació fictícia deixa a desenes de milers de ciutadans deseparats i perseguits per la llei. És un marc legal que ignora les causes, els impulsors i els creadors de la bombolla primer i de la crisi després i que culpabilitza, quasi en exclusiva, l'insolvent família que serà desnonada de tot el mal. Amb el marc legal actual, a la família que no pot seguir pagant els terminis de la hipoteca, se li reclama l'immoble i, si aquest no és venut exitosament al mercat, se li reclama igualment continuar pagant el deute. Aquesta situació porta a moltes famílies a ser desnonades de la seva llar i obligades a seguir pagant la hipoteca de l'immoble que ja no tenen.

Segons dades del Consell General del poder Judicial, l'any 2009 es van tirar endavant a l'estat Espanyol 93.319 processos d'execució hipotecària, dels quals la major xifra (18.000) correspon a Catalunya, i el 2010 es calcula que acabarà amb 121.000 al conjunt de l'Estat. La gran majoria d'aquests processos acaben amb desnonament, i molts responen a primera i única vivenda familiar de l'hipotecat, o fins i tot de l'avalista. Els processos d'execució hipotecària posen més que mai al descobert el flagrant incompliment de diverses disposicions recollides a la Constitució Espanyola o al Pacte Internacional sobre Drets Econòmics, Social i Culturals, del qual l'estat espanyol n'és Estat signatari. En concret, queden pràcticament ignorats articles de la Constitució com l'art. 24 sobre tutela judicial efectiva, l'art. 14 sobre igualtat, l'art. 9.3 sobre interdicció de l'arbitrarietat dels poders públics o evidentment l'art. 47 sobre l'habitatge digne i adequat.

La solució de fons a la dramàtica situació generada per uns mercats immobiliaris i financers irresponsables, en un marc legal irresponsable, no és a les mans dels ajuntaments. Tampoc és a l'abast d'una actuació immediata resoldre amb recursos i disposicions públiques el dret de les persones a un habitatge digne. Cal que sigui un objectiu polític de primer grau, però no resoldrà la immediatesa dels drames quotidians que vivim avui en dia. No obstant això, algunes mesures de seguiment, assessorament i suport contra els desnonaments, en base al deure i la responsabilitat que haurien d'exercir les institucions públiques en la garantia efectiva del dret a un habitatge digne, poden ser impulsades des de l'Ajuntament. Ja sigui des de l'Oficina de Drets Humans, com des de l'Oficina d' Habitatge.

Més enllà del marc normatiu estatal, pot estar a les mans dels ajuntaments desenvolupar iniciatives creatives per fer front als desnonaments com ja s'està fent en altres municipis, ja siguin de Catalunya, l'Estat espanyol o d'altres estats del nostre entorn europeu. Així per exemple, la Taula d'Emergència Social impulsada per l'Ajuntament de Barcelona; la treva hivernal francesa que impedeix fer desnonaments en els mesos més freds (entre novembre i març); l'ordenança d'alguns municipis francesos com el de Bobigny, que impedeix fer cap desnonament per motius econòmics i obliga als privats a acudir a una comissió municipal de mediació que busqui solucions alternatives al desnonament; o l'ordenança del districte X de la ciutat de Roma que preveu l'expropiació de l'us-de-fruït de pisos buïts per a real·lotjar famílies desnonades durant cinc anys en règim de lloguer social.

Per tot això, el grup municipal de la Candidatura d'Unitat Popular proposa al Ple de Reus l'adopció dels següents acords:

1. Habilitar un servei de seguiment, a tall d'observatori, de la situació global de l'habitatge i concretament dels processos d'execució hipotecària i desnonaments a Reus, amb la finalitat de visibilitzar una realitat sovint oculta.
2. Oferir directament a les famílies en procés de desnonament assessorament legal i funció de mediació amb els bancs i caixes per trobar alternatives que no comportin la negociació del dret a l'habitatge a les esmentades famílies o persones.
3. Incorporar tota aquesta informació i funcions al Pla Local de l'Habitatge perquè siguin tingudes en compte alhora de planificar les actuacions corresponents de cara al futur.
4. Coordinar aquest servei local amb el servei Ofideute de la Generalitat de Catalunya i amb les organitzacions socials, jurídiques i institucionals que actualment es dediquen a fer aquest seguiment i suport, com l'Observatori DESC, la Plataforma d'Afectats per la Hipoteca, l'Associació d'Usuaris de Bancs, Caixes i Assegurances de Catalunya (ADICAE Catalunya) i altres.
5. Més enllà del marc normatiu d'àmbit estatal que regula el mercat hipotecari, estudiar iniciatives municipals innovadores per fer front als desnonaments per motius econòmics, com ja s'està produint a d'altres municipis.

CANDIDATURA D'UNITAT POPULAR DE REUS
Reus, a 4 de juliol de 2011